

MEGOLDÓKULCS

2021–2022. 3., döntő forduló, 2. kategória

1. Képezd az igékből a megadott alakot!

a) possum – praet. perf. ind. E/2	→ potueras
b) mitto 3 – praes. perf. con. P. E/3	→ missus 3 sit
c) eo, ire – fut. imp. ind. A. E/1	→ ibo
d) loquor 3 – inf. instans	→ locuturus 3 esse
e) capio 3 – imperativus E/2	→ cape
f) volo, velle – praet. imp. con. T/3	→ vellent

Minden helyes igealak 1 pont, fél pont adható a potueras, missus sit, ibo, vellent alakok esetében, ha az igeidő képzése helyes, de a szám/személy kifejezése helytelen (pl. potueras helyett potueram van). Akkor is jár a teljes pont, ha a 3-ok hiányoznak a participium után. Az összpontszám 6 p.

2. A megadott szavak ragozásával / fokozásával / egyeztetésével, illetve szükség esetén előjárósók beírásával egészítsd ki az alábbi latin mondatokat!

- a) Tullus, vezesd ki a táborból a bátrabb férfiakat!

Tulle, **educ e/a castris fortiores viros.**

- b) Azokat a háborúkat bölcsen kell megvívnotok.

Ea bella vobis sapienter pugnanda sunt.

Minden helyesen beírt végződés, szóalak 1 pontot ér, összesen 11 pont, részpontszám nem adható.

3. Milyen esetben állnak az aláhúzott szavak? Add meg pontosan az eset fajtáját!

a) Mihi nomen est Marcus. (A nevem Marcus.)	dativus possessivus
b) cursus equorum (a lovak futása)	genitivus subiectivus
c) baculo longior (a botnál hosszabb)	ablativus comparationis
d) mirabile visu (csodálatos látni)	ablativus limitationis
e) omnium sapientissimus (mind közül a legbölcsebb)	genitivus partitivus

A d) pontban a „supinum ablativus” is elfogadható. Összesen 5 pont, részpontszám nincs.

4. Alakítsd át az aktív mondatokat passzívra, a passzívakat aktívvá!

a) Illo loco rapuit Pluto Proserpinam.

Illo loco rapta est Proserpina a Plutone.

b) Rex Persarum vexabat castra.

Castra a rege Persarum vexabantur.

c) Roma vetustate multas urbes antecedit.

Multae urbes Roma vetustate anteceduntur.

d) Rex a pastoribus duris interfectus est.

Pastores duri regem interfecerunt.

Minden mondatra 2 pont adható az alábbi elvek mentén: a hibátlan megoldás 2 pont, 1 pont jár ha a tárgy-alany, alany-ablativus, aktív-passzív igealak átalakítások közül a háromból kettő hibátlan. Az „a” praepositio helytelen használatáért 0,5 pont, az illo loco, Persarum, vetustate szavak felesleges átalakításáért 0,5 pont levonás jár az adott mondat pontszámából. Önmagában egyik mondat sem mehet 0 pont alá! Összesen 8 pont.

5. Add meg a mondatok állítmányát a consecutio temporum szabályainak megfelelően!

a) Cicero megkérdezte Catilinától, hogy mikor fogja elhagyni Rómát.

Cicero interrogavit Catilinam, quando Romam **relicturus esset**.
(elhagy: relinquo 3 reliqui, relictum)

b) A nagybátyám azt kérte tőlem, hogy minden nap legyek vele.

Avunculus a me petivit, ut cotidie secum **essem**.
(létige: sum, esse, fui)

c) Azért utazom az anyámhoz, hogy megvigasztaljam őt.

Ideo ad matrem proficiscor, ut eam **consoler**.
(vigasztal: consolor 1)

Minden hibátlan megoldás 2 pont, ha csak a szám/személy (illetve az a) esetében a masc. nem) nem megfelelő, 1 pont, egyéb esetben 0 pont. Összesen 6 pont.

6. A magyar fordításnak megfelelően egészítsd ki a latin mondatokat! Minden mondatban használj igenevet vagy igeneves szerkezetet!

Figyelem! Mindenütt csak egy megoldást írf, többlet megoldásért plusz pont nem szerezhető!

a) Miután Proserpinát elrabolták, Ceres sokáig bolyongott bánatosan.

Proserpina rapta Ceres maesta diu errabat. (Proserpina ae f., rapio 3)

b) Azt mondják, a szerencse a bátrakat segíti.

Fortuna fortes **adiuvare** dicitur. (fortuna, adiuvo 1 -iuvi, -iutus)

c) Pluto feljött az alvilágból, hogy elrabolja Proserpinát.

Pluto ex infernis escendit **Proserpinam rapturus/ad Proserpinam rapiendam/um / Proserpinam raptum/stb.** (Proserpina ae f., rapio 3)

d) A hadvezér, miután megvádolták, elhagyta a várost.

Dux **accusatus** urbem reliquit. (accuso 1)

Minden helyes szóalak 1 pont, összesen 7 pont, plusz pont és részpontszám nem adható.